T083 TKL 1 (04) 1505 Tứ A Hàm Mộ Sao Giải Q.thượng (3)

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1505 - TÖÙ A-HAØM MOÄ SAO GIAÛI, Quyeån Thöôïng 1

TÖÙ A-HAØM-MOÄ SAO GIAÛI
THÖÙ BA

Hoûi: Tröôùc ñaõ noùi Cuï Phöông tieän, tieáp ñaây noùi Quaû, Quaû laø nhöõng gì? Ñaùp: Thanh vaên, Phaät Bích chi, Phaät, ñoù laø ba quaû. Hoûi: Quaû thuoäc caùi gì? Ñaùp: Quaû thuoäc Giôùi, Töùc vaø Trí. Hoûi: Noùi ñaày ñuû (Giôùi, Töùc, Trí) laø noùi thuoäc Quaû hoaëc Ñaïo? Ñaïo: Ñaây noùi Höõu dö laø Quaû duïc, ngoaøi ñoù ra khoâng coøn soùt gì, nghóa aáy ñöùc Theá Toân ñaõ noùi laø Voâ dö Nieát-baøn (Kinh noùi). Theá cho neân, noùi laø: Voâ aùc. Ñöùc Phaät goïi laø baäc ñaõ giaûi thoaùt taát caû kieán söû, coù Thaäp löïc, boán Voâ uùy, töï mình hôø taát caû Phaät phaùp maø chöùng ñaéc, cuøng caùc Ñöùc Phaät khoâng heà khaùc, neân Giôùi, Ñònh, Tueä khoâng coù sai khaùc. Bích-chi-Phaät goïi laø nöông töïa chính mình, thôøi aáy khoâng coù nghóa Giôùi Ñònh Tueä khaùc, maø do chöùng ñaéc khoâng thì ngöôøi khaùc noùi; coøn Thanh vaên thì töø ngöôøi khaùc noùi. Hoaëc giaûi thoaùt coù ñuû hai loaïi: Gia taêng loøng thöông xoùt, gia taêng loøng chaùn ngaùn. Neáu gia taêng loøng thöông xoùt maø ñaéc ñaïo, aáy laø luùc chöùng quaû Tam-da-tam-boà (Phaät). Neáu chaùn ngaùn thì coù hai: Do töï minh sinh vaø nhôø ngöôøi khaùc. Do töï mình sinh aáy laø Bích- chi-Phaät; nhôø ngöôøi khaùc ñoù laø Thanh vaên. Hoaëc cho raèng baäc taùt vaên nhaõ ñaày ñuû coâng ñöùc, lìa taát caû aùc thaønh quaû Ñaúng chaùnh giaùc. Bích-chi- Phaät tuy coù boû taát caû aùc, nhöng coâng ñöùc coøn ít. Thanh vaên thì nhôø ngöôøi khaùc daïy boû maø lìa aùc. Hoûi: Theá naøo Phaät Phaät nhö nhau khoâng coù trung gian sai bieät, thì cho ñeán Thanh vaên cuõng nhö vaäy? Ñaùp: Thanh vaên coù ba loaïi: Lìa boû kieát, khoâng lìa vaø A-la-haùn. (Kinh noùi laø Thanh vaên coù trung gian caên sai bieät. caên nhaân duyeân vôùi Tín caên laøm ñaàu, ñöôïc taêng tröôûng thaønh ba haïng haï, trung, thöôïng. Döïa vaøo cô sôû naøy maø coù caùc loaïi Thanh vaên, taát caû caùc ñòa. Hoûi: Phaùp naøo goïi laø lìa boû kieát? Ñaùp: Laø Tín giaûi thoaùt, kieán ñaéc vaø Thaân chöùng. Kinh noùi: Tín laøm

SOÁ 1505 - TÖÙ A-HAØM MOÄ SAO GIAÛI, Quyeån Thöôïng 2

chuû löïc vöôït qua ñeán bôø giaùc ngoä kia goïi laø Tín giaûi thoaùt, laáy tö duy laøm chuû löïc giaûi thoaùt goïi laø Kieán ñaéc. Giaûi thoaùt caû hai loaïi vöøa neâu goïi laø

Thaân chöùng. Voâ löôïng haønh naøy, nay seõ dieãn baøy. Tín giaûi thoaùt laø ba loaïi: Thöôøng ñaïo Nieát-baøn, Haønh Nieát-baøn vaø Voâ haønh baùt Nieát-baøn (Kinh noùi: Thöôïng ñaïo ñaïo laø tích (daáu veát). Ba loaïi Nieát-baøn naøy laø Tín giaûi thoaùt. Thöôïng ñaïo laø lôïi ích cho haønh giaû ñaït ñeán phaàn ñaïo cao hôn. Hoaëc daáu veát laø ñaïo, ngöôøi aáy haønh baùt Nieát-baøn goïi laø thöïc haønh nhaân duyeân vôùi ñaïo, nghæ ngôi roài tieán ñeán Voâ haønh baùt Nieát-baøn. Goïi laø khoâng nhanh choùng nhaäp Nieát-baøn, nhôø duyeân vôùi ñaïo maø baùt Nieát-baøn. Ba loaïi naøy laø Tín giaûi thoaùt. Hoûi: Phaùp naøo laø kieán ñaéc? Ñaùp: Laø trung gian baùt Neát-baøn, sanh baùt Nieát-baøn vaø Thaùnh ñaïo baùt Nieát-baøn ñaõ noùi ôû treân, Trung gian baùt Nieát-baøn, laø giöõa thôøi gian cheát ôû coõi naøy, chöa sinh ñôøi soáng khaùc maø nhaäp baùt Nieát-baøn. Nhö ñoám löûa nhoû chöa rôi xuoáng ñaá ñaõ vuït taét. Sanh baùt Nieát-baøn laø ñaõ sanh ñôøi soáng khaùc, ñaéc ñaïo roài nhaäp Nieát-baøn. Nhö ñoám löûa lôùn rôùt xuoáng ñaát môùi taét. Thöôïng ñaïo thì nhö tröôùc ñaõ noùi. Neân bieát kieán ñaéc laø ôû coõi Voâ saéc. Hoûi: Theá naøo laø Thaân chöùng? Ñaùp: Ñoù laø Haønh, Voâ haønh vaø Sinh baùt Nieát-baøn ñaõ noùi ôû tröôùc. Hoûi: Sao noùi laëp laïi? Ñaùp: Khoâng noùi laïi, maø vì nhaân duyeân khaùc coõi. Giaûi thoaùt coûi Saéc, caû hai ñeàu ôû trung gian baùt Nieát-baøn, khoâng laø trung gian höõu (trung höõu), cuûa coõi Voâ saéc. Vaû laïi hai loaïi tröôùc khoâng laø quaû baùo giaûi thoaùt, chæ thaân chöùng môùi laø quaû baùo giaûi thoaùt. YÙ nghóa giaûi thoaùt seõ noùi ôû phaàn sau. Hoûi: Theá naøo laø khoâng lìa boû kieát? Ñaùp: Laø thöù taùm, Tu-ñaø-haøm, baïc ñòa. Ba loaïi naøy goïi laø chöa lìa boû kieát. Hoûi: Sao goïi laø thöù taùm, theo soá ñeám phaûi laø thöù nhaát chöù khoâng laø thöù taùm. Sinh tröôùc roài sau laøn löôït ñeán A-la-haùn, thì A-la-haùn phaûi laø thöù taùm chöù? Ñaùp: Nhö ngöôøi sinh taùm ngöôøi con, ngöôøi con lôùn khoâng theå goïi laø thöù taùm, maø ngöôøi sau cuøng môùi laø thöù taùm. Ñöùc Phaät muoán noùi ñeán coâng ñöùc cuûa baäc A-la-haùn laø thöù nhaát, lôùn nhaát khoâng coøn caùc Kieát söû, do ñoù coâng ñöùc hoû tröôùc töông öng goïi laø thöù taùm. Hoaëc tuøy theo saùch phaân ñònh laø thöù taùm. Hoûi: Thöù taùm laø theá naøo?

SOÁ 1505 - TÖÙ A-HAØM MOÄ SAO GIAÛI, Quyeån Thöôïng 3

Ñaùp: Laø Tín, Tö duy vaø caû hai ñeàu taêng tröôûng. Bao goàm ngöôøi, thaàn, nhöõng hoï toäc naøy voán ñaày ñuû tin vaø tö duy. Hoaëc töø tin maø trí tueä phaùt trieån theo, hoaëc trí tueä maïnh, coù ñöùc tin phaùt trieån theo. Hoaëc caû hai ñeàu maïnh coù phaùt khôûi Phaùp trí. Töø tin kieân coá maø haønh laø haï caên, töø tö duy kieân coá maø tin sau laø trung caên. Caû hai ñeàu kieân coá laø lôïi caên. Ba loaïi naøy goïi laø thöù taùm. Laïi do thaáy ñeá, loøng tin taêng tröôûng thì nhaän ñuû baûy laàn sinh töû, coù trí tueä taêng tröôûng thì truï ôû trung gian, coù caû hai taêng tröôûng thì nöông vaøo Gia gia. Nhö vaäy goïi laø Kieán ñòa. Tieáp ñeán Phaân bieät ñòa daàn daàn tieán leân Baïc ñòa. Laïi an truï ôû ñöùc tin maïnh laø Tö- ñaø-haøm coù trí tueä gia taêng laø truï ôû trung gian, coù caû hai gia taêng laø chæ nhaän moät laøn sinh töû (Nhaát lai). Laïi chaám döùt nhaân duyeân haønh daâm, tin taêng tröôûng goïi la Tín giaûi thoaùt, tueä taêng tröôûng laø Kieán ñaéc: caû hai ñeàu taêng

tröôûng laø ñaéc thaân chöùng lìa coõi Saéc. Chaám döùt nhaân duyeân khoâng coøn, maø tin maïnh ñoù laø haï caên; tueä maïnh laø trung caên, caû hai ñeàu maïnh laø thöôïng caên. Nhö theá maø höôùng leân coõi treân nhö, maët trôøi loù daïng töø töø daâng cao. Hoûi: Ñaõ noùi thöù taùm, phaân bieät daàn daàn sinh thaønh maïng löôùi coâng ñöùc, khoâng bieát seõ noùi ñoù laø gì? Ñaùp: Laø Tu-ñaø-hoaøn. Ñoù laø troïn ñuû baûy laàn sinh töû, Gia dia vaø truï ôû rung gian. Kinh noùi: Tu-ñaø-hoaøn laø truï ôû Sô quaû thöù hai (Tu-ñaø-hoaøn höôùng, Tu-ñaø-hoaøn quaû). Caàu daáu veát ñaïo thöù hai, vì noùi söï vaän chuyeån aáy neân goïi laø Tu-ñaø-hoaøn. Vôùi thaân kieán, nghi, hoaëc, döùt ñoïa neûo aùc laø haï caên, nhaän ñuû baûy laàn sinh töû Trôøi, ngöôøi höôûng laïc roài baùt Nieát-baøn. Gia gia laø lôïi caên truï ôû Sô quaû. Chaám döùt nhöõng nhaân duyeân do Phaân bieät ñòa ñoaïn, kieân coá maø thöïc haønh, tö gia ñeán maø baùt Nieát-baøn. Trung gian truï laø khoâng haún nhaän ñuû baûy laàn sinh töû, khoâng haún truï ôû Gia gia, maø giöõa khoaûng naøy baát cöù luùc naøo coù theå nhaäp Nieát-baøn. Hoûi: Ñaõ noùi Tu-ñaø-hoaøn, theá naøo goïi laø Baïc ñòa? Ñaùp: Laø Tö-ñaø-haøm Nhaát töû, Nhaát sanh vaø trung gian truï. (Kinh noùi: Nhaân duyeân haønh daâm moûng yeáu, neân goïi ñaây laø Baïc ñòa). Ñaây noùi Nhaát töû laø coõi naøy maïng chung sinh leân coõi Trôøi. Nhaát sinh laø quay trôû laïi nhaäp Nieát-baøn. Moïi nhaân duyeân phaàn treân moûng daàn, ñoù laø Nguõ duïc coõi Saéc, coõi Voâ saéc, kieâu maïn, uùc-ñaït-traù (thuaàn thí), Voâ minh moät laàn sinh, moät laàn höõu trôû laïi thì baùt Nieát-baøn; taêng tröôûng söï chaám döùt caùc nhaân duyeân aáy. Trung gian truï laø goàm ñuû hai loaïi vöøa neâu. Ñoù goïi laø Thanh vaên khoâng lìa boû kieát. Hoûi: Theá naøo laø phaùp cuûa Thanh vaên A-la-haùn? Ñaùp: Laø ba haïng haï, trung, thöôïng caên A-la-haùn. (Kinh noùi: A-la-

haùn laø nghóa cuùng döôøng). Nghóa töông töï chính laø nghóa A-la-haùn. Hoûi: Choå naøo cuùng döôøng? Ñaùp: Heát thaûy chuùng sinh cuùng döôøng ba loaïi haï, trung, thöôïng caên A-la-haùn. Hoûi: Theá naøo laø A-la-haùn lôïi caên? Ñaùp: Laø A-la-haùn truï kieáp taän, naêng hoaïi höõu vaø Voâ nghi. Bieát ñôøi soáng naøy ñaõ chaám döùt, phaân bieät kieát ñaõ heát, ñaõ vöôït qua maø an truï, neân goïi laø A-la-haùn truï kieáp taän. Laïi taát caû kieát dieät taän caøng taêng, caàu khaû naêng vöôït qua, cho neân goïi laø A-la-haùn naêng hoaïi höõu. Vôùi ñuû moïi taêng tröôûng, thaáu suoát thaàn thoâng, bieän taøi, khoâng coøn nghi hoaëc phaùp gì nöõa, ñeàu hoaøn thaønh khoâng ngaên ngaïi, ñoù laø A-la-haùn voâ nghi. Hoûi: A-la-haùn ñoän caên thì theá naøo? Ñaùp: Laø ba haïng A-la-haùn: Giaûm phaùp, Nieäm vaø Hoä. Giaûm phaùp ñoù laø taêng thöôïng roài thoaùi lui, cho neân yù nguyeän giaûm suùt, giaûm suùt tu ñaïo. Ñaây laø giaûm suùt phaùp tu, khoâng laø giaûm suùt thaønh chuùng sinh, maø chính laø giaûm xuoáng Phaân bieät ñòa (Tu ñòa) ñeå tu haønh. Nhö noùi Kinh ñieån khoâng tuïng thì seõ queân maát, haønh giaû taêng tröôûng tuï haønh neân rôùt xuoáng Phaân bieät ñòa. Nieäm laø haønh giaû tö duy laø ñaõ ñöôïc quaû A-la-haùn roài, nhöng duïng haønh yeáu keùm, truï laïi nhöõng gì ñaõ laøm, vì ghó raèng: Ngöôøi theá gian phaàn nhieàu haønh söï theo ñuû moïi yù, nhö ñöùc Theá Toân noùi ñoù laø y phuïc, trao nhaän … (luoân ghó ñeán khoâng lìa boû). Vì theá maø baûn thaân nghó

ñeán hoaïi boû thaân maïng naøy. Ñoù goïi laø haïng A-l- haùn Nieäm. A-la-haùn laø khoâng muoán giaûm suùt, khoâng suy nghó phaûi loaïi boû thaân maïng naøy, maø thöôøng ra söùc hoä trì, nhö ngöôøi ngheøo ñöôïc cuûa maø giöõ gìn. Ba haïng öa noùi, goïi laø nhaân duyeân cuûa loaïi A-la-haùn ñoän caên. Hoûi: Ñaõ noùi veà ñoän caên, theá naøo laø haïng A-la-haùn trung caên? Ñaùp: Laø Tueä giaûi thoaùt, taän giaûi thoaùt vaø Baát taän giaûi thoaùt baùo. (Kinh noùi: Tueä giaûi thoaùt vaø Caâu phaàn giaûi thoaùt). Caâu phaàn giaûi thoaùt coù hai: Taän giaûi thoaùt, vaø Baát taän giaûi thoaùt baùo, ñoù goïi laø Caâu phaàn giaûi thoaùt. Töùc laø giaûi thoaùt ñeàu ñaõ taêng tröôûng roài. Hoûi: Theá naøo goïi laø giaûi thoaùt? Ñaùp: Laø giaûi thoaùt Daâm, Saéc vaø hoã trôï Daâm, Saéc, taát caû ñeàu dieät tröø. (Kinh noùi: Duïc giôùi, Saéc giôùi vaø caû hai hoå trôï ñòa treân maø truï. Taâm giôùi ñeàu dieät tröø), goïi laø ba haønh giaûi thoaùt. Vì giaûi thoaùt kieát söû neâ goïi laø giaûi thoaùt. Hoûi: Theá naøo goïi laø hoå trôï daâm? Ñaùp: Laø ñoái vôùi coù saéc, khoâng saéc ôû beân trong (trung gian) töôûng

SOÁ 1505 - TÖÙ A-HAØM MOÄ SAO GIAÛI, Quyeån Thöôïng 5

baát tònh vaø tònh. (Kinh noùi: Ñaõ taêng tröôûng ham muoán beân trong thaân mình, thì ham muoán thaân mình cuõng taêng). Nghóa naøy goàm coù hai: töôûng saéc vaø töôûng chaúng hoaïi saéc maø saéc beân trong khoâng phaân bieät. töôûng saéc hai coù hai: Nghóa laø quaùn saéc ôû goø maû, nghóa ñòa vôùi thòt thoái röûa, maét moå ra, ruoät buïng chaûy ræ nöôùc baát tònh, choå tieåu tieän, haøng traêm coân truøng caén xeù, chim quaï tranh nhau aên, tay chaân ñaàu laâu phaân lìa vung vaûi moãi nôi. Thaáy nhö vaäy lieàn phaùt khôûi yù nghóa giaûi thoaùt khoûi ñieàu aùc, yù vaøo ñònh. Ñoù laø beân trong coù saéc töôûng baát tònh (beân ngoaøi) maø giaûi thoaùt. Tieáp ñeán ñaõ phaân bieät saéc trong noäi thaân cuûa chính mình, do ñoù ñònh truï ôû khoâng coù saéc beân trong taâm, nhö vaäy maø nghó ñeán thaân ngöôøi khaùc. Ñoù goïi laø beân trong lìa daâm töôûng baát tònh maø giaûi thoaùt. Töôûng chaúng hoaïi saéc laø töôûng tònh maø giaûi thoaùt. Töôûng caùc nhaân duyeân nhö y phuïc, hoa… laø maøu xanh, ñoû, vaøng, traéng, phaùt yù nieäm an truï khoâng lay ñoäng. Ñoù goïi laø töôûng tònh maø giaûi thoaùt. Hoûi: Theá naøo laø trôï saéc? Ñaùp: Laø noùi coõi Voâ saéc, do boû saéc kieát söû neân phaùt khôûi truï vaøo boán yù, vaãn laø höõu laäu laø phöôùc hoã trôï saéc kia. YÙ noùi ñeàu boû. Hoûi: Theá naøo laø dieät? Ñaùp: Thöùc laø chính vaø caùc taâm töông öng ñeàu dieät, höôùng ñeán voâ laäu chaùnh thoï A- la-haùn caû hai ñeàu boû. (Baø-toá-baït-ñaø ñaõ noùi xong phaàn thöù ba (Ñaéc) trong phaùp ñoä ñaàu (Ñöùc).

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.